YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (neljäs jaosto)

18 päivänä tammikuuta 2005 *

Asiassa C-325/03 P,

jossa on kyse yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on tehty 21.7.2003,

José Luis Zuazaga Meabe, kotipaikka Bilbao (Espanja), edustajinaan abogado J. A. Calderón Chavero ja abogado N. Moya Fernández,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV), asiamiehinään O. Montalto ja I. de Medrano Caballero,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), kotipaikka Madrid (Espanja), edustajanaan abogado J. de Rivera Lamo de Espinosa,

asianosaisena SMHV:n valituslautakunnassa,
väliintulijana muutoksenhaussa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit J. N. Cunha Rodrigues ja M. Ilešič (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Zuazaga Meabe vaatii muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-15/03, Zuazaga Meabe vastaan SMHV — BBVA (BLUE), 28.4.2003 antaman määräyksen (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; jäljempänä riidanalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti tutkimatta hänen kanteensa, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaadittiin kumoamaan sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) (jäljempänä SMHV) toisen valitus-

lautakunnan 24.10.2002 tekemä päätös (asia R 918/2001-2) (jäljempänä riidanalainen päätös), jolla hylättiin Zuazaga Meaben väite, joka koski Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA:n (jäljempänä BBVA) tekemää, sanamerkkiä BLUE koskevaa rekisteröintihakemusta.

Riita-asian tausta, oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja riidanalainen määräys

2 BBVA:n tehtyä SMHV:lle hakemuksen sanamerkin BLUE rekisteröimiseksi yhteisön tavaramerkiksi Zuazaga Meabe esitti yhteisön tavaramerkistä 20 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1) 42 artiklan nojalla väitteen, jossa hän vetosi sekaannusvaaraan hänen rekisteröimänsä kansallisen sanamerkin BILBAO BLUE kanssa.

3 Kyseinen väite, jonka SMHV:n väiteosasto ensin hyväksyi, hylättiin sittemmin riidanalaisella päätöksellä, joka annettiin tiedoksi Zuazaga Meabelle kirjatulla kirjeellä, joka vastaanottokuittauksen mukaan vastaanotettiin 4.11.2002.

4 Zuazaga Meabe nosti kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi. Kannekirjelmän jäljennös saapui ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon faksitse 3.1.2003, kun taas kannekirjelmän alkuperäiskappale saapui 15.1.2003.

5 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi aluksi riidanalaisen määräyksen 8–11 kohdassa, että kantajaa asetuksen N:o 40/94 63 artiklan 5 kohdan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti koskeva kanteen nostamisen määräaika oli päättynyt 14.1.2003.

6 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tämän jälkeen riidanalaisen määräyksen 12 kohdassa, että vaikka kannekirjelmä on toimitettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon faksitse 3.1.2003 ennen kanteen nostamisen määräajan päättymistä, kannekirjelmän alkuperäiskappale saapui kirjaamoon vasta 15.1.2003 eli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun kymmenen päivän määräajan päätyttyä, jolloin huomioon on otettava ainoastaan kannekirjelmän alkuperäiskappaleen toimittamispäivä, ja kanne on näin ollen nostettu liian myöhään.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lopuksi riidanalaisen määräyksen 13 kohdassa, ettei kantaja ole osoittanut sellaisia ennalta arvaamattomia seikkoja tai ylivoimaista estettä, joiden perusteella kyseisestä määräajasta voitaisiin poiketa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 45 artiklan toisen kohdan nojalla, eikä edes vedonnut niihin.

8 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta, sillä sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat.

Valitus

9 Valittaja vaatii valituksessaan, jonka tueksi hän esittää viisi valitusperustetta, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen määräyksen ja palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

10 SMHV ei ole toimittanut vastinetta.

11 BBVA vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 119 artiklan mukaan jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus kokonaan tai osittain on selvästi perusteeton, yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella julkisasiamiestä kuultuaan hylätä valituksen kokonaan tai osittain perustellulla määräyksellä.

Toinen, kolmas, neljäs ja viides valitusperuste

13 Toisessa, kolmannessa, neljännessä ja viidennessä valitusperusteessaan, joita on tutkittava yhdessä, kantaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklaa, yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklan 2 kohtaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 103 artiklaa ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 82 artiklaa sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 3 ja 6 kohtaa.

14 Valittaja väittää, että nämä määräykset ilmentävät suhteellisuusperiaatetta ja prosessuaalisten määräaikojen pidentämistä koskevaa "laillista suvaitsevaisuutta", joten kannekirjelmän alkuperäiskappaleen toimittamiselle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdassa asetettu kymmenen päivän määräaika ei ala kulua faksin vastaanottamispäivästä vaan asetuksen N:o 40/94 63 artiklan 5 kohdasta ja kyseisen työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdasta johtuvan kahden kuukauden ja kymmenen päivän pituisen määräajan päättymispäivästä.

15 Näin ollen kannekirjelmän alkuperäiskappaleen toimittamiselle asetettu määräaika ei valittajan mukaan päättynyt 14.1.2003 vaan 24.1.2003, ja tämän vuoksi hänen nostamaansa kannetta ei olisi pitänyt jättää tutkimatta.

16 Tältä osin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan prosessuaalisia määräaikoja koskevien yhteisön säännösten soveltamisesta voidaan EY:n tuomioistuimen perussäännön 42 artiklan toisen kohdan mukaisesti poiketa ennalta arvaamattomien seikkojen tai ylivoimaisen esteen vuoksi ainoastaan täysin poikkeuksellisissa olosuhteissa, koska näiden säännösten ankara soveltaminen vastaa oikeusvarmuuden vaatimuksia sekä tarvetta välttää oikeudenhoidossa kaikkea syrjintää ja mielivaltaista kohtelua (ks. erityisesti asia C-239/97, Irlanti v. komissio, määräys 7.5.1998, Kok. 1998, s. I-2655, 7 kohta ja asia C-369/03 P, Forum des migrants v. komissio, määräys 19.2.2004, Kok. 2004, s. I-1981, 16 kohta).

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdan mukaan se päivä, jona jäljennös oikeudenkäyntiasiakirjan allekirjoitetusta alkuperäiskappaleesta saapuu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon faksitse, otetaan prosessuaalisten määräaikojen noudattamisen kannalta huomioon ainoastaan, jos asiakirjan allekirjoitettu alkuperäiskappale jätetään kirjaamoon viimeistään kymmenen päivän kuluessa faksin vastaanottamisesta.

18 Näin ollen tulkintaa, jonka mukaan kyseinen määräaika alkaisi — faksin vastaanottamispäivästä riippumatta — kulua asetuksen N:o 40/94 63 artiklan 5 kohdasta ja kyseisen työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdasta johtuvan kahden kuukauden ja kymmenen päivän pituisen määräajan päättymispäivästä, ei voida hyväksyä. On korostettava erityisesti, että kun faksi on vastaanotettu yli kymmenen päivää ennen kanteen nostamiselle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asetetun määräajan päättymistä, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdan määräykset eivät vaikuta tätä määräaikaa pidentävästi.

19 Koska käsiteltävänä olevassa asiassa valittaja toimitti kannekirjelmänsä 3.1.2003 saapuneena faksina, kannekirjelmän alkuperäiskappale olisi pitänyt toimittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon viimeistään 13.1.2003, jotta tämä faksi olisi otettu huomioon. Koska kannekirjelmän alkuperäiskappale saapui vasta 15.1.2003, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut perustellusti, että ainoastaan tämä päivä oli otettava huomioon arvioitaessa sitä, oliko kanteen nostamisen määräaikoja noudatettu.

20 Toinen, kolmas, neljäs ja viides valitusperuste on näin ollen hylättävä selvästi perusteettomina.

Ensimmäinen valitusperuste

21 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 45 artiklaa, kun se ei ole todennut, että kyseessä on tässä artiklassa tarkoitettu ylivoimainen este.

22 Valittaja toteaa uskoneensa kannekirjelmän alkuperäiskappaleen Cibeles Mailing SA -nimisen yhtiön (jäljempänä Cibeles Mailing) haltuun 7.1.2003, eli seitsemän päivää ennen kanteen nostamisen määräajan päättymistä, sen toimittamiseksi Espanjan postilaitokselle. Näin ollen se, kuinka kauan tämän kirjeen saapuminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon kesti, oli valittajan mukaan ennalta arvaamatonta. Valittaja katsoo, ettei häntä voida moittia siitä, ettei hän käyttänyt nopeampaa lähetystapaa (yksityistä lähettipalvelua), sillä postipalvelu on Espanjassa varmin ja tehokkain lähetystapa.

23 Valittaja toteaa myös, että kun asianosainen on tehnyt kaikkensa toimittaakseen hallinnolle vahvistuskirjeen, suhteellisuusperiaate velvoittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lieventämään määräaikoja.

24 Aluksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka on lausunut asiasta työjärjestyksen 111 artiklan mukaisesti määräyksellä, ei ilmoittanut Zuazaga Meabelle aikomuksestaan jättää kanne tutkimatta liian myöhään nostettuna eikä ole pyytänyt häntä perustelemaan sitä, että kannekirjelmän alkuperäiskappaleen

saapuminen kirjaamoon viivästyi. Näin ollen valittajaa ei voida moittia siitä, että hän on vedonnut ylivoimaiseen esteeseen ensimmäistä kertaa valituksessaan.

25 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 45 artiklassa tarkoitettu ylivoimaisen esteen käsite sisältää asianosaisen kannalta epänormaaleihin ja vieraisiin olosuhteisiin liittyvän objektiivisen osan lisäksi subjektiivisen osan, joka koskee asianosaisen velvollisuutta suojautua epänormaalin tapahtuman seurauksilta toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä joutumatta tekemään kohtuuttomia uhrauksia. Asianosaisen on erityisesti valvottava huolella menettelyn etenemistä ja muun muassa oltava huolellinen asetettujen määräaikojen noudattamisen osalta (asia C-195/91 P, Bayer v. komissio, tuomio 15.12.1994, Kok. 1994, s. I-5619, 32 kohta). Ylivoimaisen esteen käsitettä ei voida soveltaa tilanteessa, jossa huolellinen ja valistunut henkilö olisi objektiivisesti tarkasteltuna voinut välttää kanteen nostamista koskevan määräajan ylittymisen (asia 209/83, Ferriera Valsabbia v. komissio, tuomio 12.7.1984, Kok. 1984, s. 3089, 22 kohta).

26 Käsiteltävänä olevassa asiassa valituksesta ilmenee, että faksin lähettämisen jälkeen Zuazaga Meabe antoi neljän päivän kulua ennen kuin hän uskoi — ainoastaan seitsemän päivää ennen kanteen nostamisen määräajan päättymistä — kannekirjelmän alkuperäiskappaleen, ei suoraan postin, vaan Cibeles Mailingin haltuun, joka viivytteli kaksi päivää ennen tämän asiakirjan lähettämistä kirjattuna kirjeenä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kirjaamolle. Tästä seuraa, että Zuazaga Meabe kasvatti omalla toiminnallaan vaaraa siitä, että hänen kannekirjelmänsä saapuu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen myöhässä, eikä ole näin ollen osoittanut tavanomaisen valistuneelta kantajalta odotettua huolellisuutta määräaikojen noudattamiseksi.

27 Tällainen huolimattomuus sulkee pois ylivoimaisen esteen mahdollisuuden, ja tämän vuoksi ensimmäinen valitusperuste on hylättävä ilmeisen perusteettomana.

28 Näin ollen valitus on hylättävä ilmeisen perusteettomana.

Oikeudenkäyntikulut

29 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan, jota sovelletaan kyseisen työjärjestyksen 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, 1 kohdassa määrätään, että oikeudenkäyntikuluja koskeva ratkaisu annetaan tuomiossa tai määräyksessä, jolla asian käsittely päätetään, ja tämän artiklan 2 kohdassa määrätään, että asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittaja on hävinnyt asian, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se on velvoitettava korvaamaan tämän lisäksi väliintulijalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut BBVA:n vaatimusten mukaisesti. Koska SMHV ei ole vaatinut valittajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Zuazaga Meabe vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja hänet velvoitetaan korvaamaan Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA:n oikeudenkäyntikulut.

3) Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset